

**RESA-forumet rf
Religionernas
samarbete i Finland
ÅRSBERÄTTELSE**

2018

RESA-FORUMET

Uskontojen yhteistyö Suomessa – USKOT-foorumi ry

Religionernas samarbete i Finland – RESA-forumet rf

ÅRSBERÄTTELSE 2018

Innehållsförteckning

1 Allmänt	3
2 Organisation	4
2.1 Medlemmar och syfte	4
2.2 Årsmötet 2018	4
2.3 Styrelse	4
2.4 Sektioner	5
3 Verksamhet	6
3.1 Seminariet 1st Indonesia-Finland Bilateral Interfaith and Intermedia Dialogue	6
3.2 Övriga evenemang	6
3.2.1 Världen i byn – Religionernas by	6
3.2.2 SuomiAreena-panel	6
3.2.3 Gemensam nyårssupé för judar och muslimer	7
3.2.4 Mission in the City	7
3.2.5 Filmförevisningar	7
3.3 Publikationer och påverkan	8
3.3.1 Finsk översättning av Marrakeshdeklarationen	8
3.3.2 Skuggrapport om hatbrott	8
3.3.3 Utlåtanden till myndigheterna	8
3.3.4 Övriga ställningstaganden	9

3.3.5 Blogg om religionsundervisning	9
3.3.6 Representation i myndigheters arbetsgrupper och delegationer	9
3.4 Samarbete och nätverk	9
3.4.1 Uppföljning av Hanaholmen II	9
3.4.2 Sektionernas besöksverksamhet	10
3.4.3 Lunchmöte med arkimandriten Alexi Chehadeh	10
3.4.4 Samarbete med universitet och läroanstalter	10
3.5 Internationell verksamhet	11
3.5.1 Isländskt seminarium om omskärelse	11
3.5.2 ECRL:s möte i Budapest	11
3.5.3 Responsibility of Religions for Peace konferens i Berlin	11
3.5.4 Fredsmöte och fredsbön i Bologna	11
3.5.5 Besök i Sverige	11
4 Förutsättningar för och utveckling av verksamheten	12
4.1 Utveckling av verksamheten	12
4.2 Kommunikation	12
4.3 Ekonomi	13
4.4 Personal och lokaler	13
Efterord: Sex års RESA	14

1 Allmänt

RESA-forumet hade två prioriterade områden 2018: befestande och påverkan. Ett led i befestandet av forumets verksamhet var en ändring av personalstrukturen i enlighet med verksamhetsplanen. En stor förändring skedde i och med att verksamhetsledaren Anja Toivola-Stambouli, som varit med sedan grundandet, gick i pension i maj.

En annan befestande åtgärd var att bredda Forumets medlemsbas. Potentiella medlemsorganisationer träffades och bjöds in till Forumets evenemang. Under hela året genomfördes också interna förberedelser för en utvidgning. Ett led i arbetet var att stärka både de internationella nätverken och kontakterna till organisationsfältet. För att få nya perspektiv gjordes ett besök hos samarbetsaktörer inom religionssamarbetet i Sverige, där vi utbytte erfarenheter och lärde oss av varandra. Kontak-

terna till organisationer av olika slag fördjupades bland annat via arbetet med en hatbrottsrapport. RESA-forumet fick synlighet och stärkte sin ställning i synnerhet bland organisationer som arbetar för minoriteter.

Inom påverkansarbetet var målet att utveckla kommunikationen och delta aktivt i samhällsdebatten. Följande teman valdes för påverkan 2018: 1) ett pluralistiskt samhälle, 2) religionsundervisning och småbarnspedagogik samt 3) mänskliga rättigheter och likabehandling. Ett viktigt mål var också att lyfta fram försoning genom att betona faktorer som förenar människor i stället för sådant som skiljer oss åt. Allt detta syntes tydligt i de teman som Forumet arbetade för och lyfte fram i sin verksamhet 2018.

Organisation

2 Organisation

2.1 Medlemmar och syfte

År 2018 var RESA-forumets åttonde verksamhetsår. Det grundande mötet för ”Uskontojen yhteistyö Suomessa ry – USKOT-foorumi / Religionernas samarbete i Finland rf – RESA-forumet” hölls 24.1.2011. Föreningen registrerades 15.5.2012.

De stiftande medlemssamfunden representerar tre religiösa traditioner: judendomen, kristendomen och islam. Till Forumet hör Ekumeniska Rådet i Finland (ERF), Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland, Finlands islamiska råd (SINE), Finlands islam-församling och Centralrådet för de judiska församlingarna i Finland. Forumets syfte är att värna om samhällsfreden i vårt land på ett sätt som stöder religionsfriheten. Detta gör vi genom att arbeta för dialog mellan religionerna, deras likaberättigande, ömsesidiga respekt och samarbete i de frågor forumet anser vara viktiga.

2.2 Årsmötet 2018

RESA-forumets åttonde årsmöte hölls 19.4.2018 i Kyrkostyrelsens Mikaelisal. Till mötesordförande valdes föreningens ordförande Kaarlo Kalliala och till sekreterare verksamhetsledare Anja Toivola-Stambouli. Årsmötet behandlade stadgaenliga ärenden.

2.3 Styrelse

Årsmötet 2017 hade valt Forumets fjärde styrelse, som inledde sin verksamhetsperiod efter mötet 5.4.2017. Samma styrelse fortsatte under 2018.

Presidium:

Ordförande:

Kaarlo Kalliala, Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland

Vice ordförande:

Atik Ali, Finlands islam-församling

Yaron Nadbornik, Centralrådet för de judiska församlingarna i Finland

Styrelsemedlemmar:

Ekumeniska Rådet i Finland (ERF):

Mari-Anna Auvinen, ersättare Milena Parland

Jan Edström, ersättare Jari Portaankorva

Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland:

Elina Hellqvist, ersättare Laura Maria Latikka

Finlands islam-församling:

Kadriye Bedretdin, ersättare Ferhan Bedretdin

Finlands Islamiska Råd (SINE):

Pia Jardi, ersättare Abdessalam Jardi

Isra Lehtinen, ersättare Anas Hajjar

Centralrådet för de judiska församlingarna i Finland

Yvonne Westerlund.

Styrelsen möttes nio gånger under året. Mötena hölls i Islamhuset, Fredriksgatan 33 A, Helsingfors.

2.4 Sektioner

Sektionerna är sakkunnigorgan som ger råd inom respektive område och bereder ärenden för styrelsen. De kan också lägga fram initiativ i frågor som gäller deras specialområden. Styrelsen kan ge sektionerna i uppdrag att sköta vissa uppgifter.

Styrelsen utser medlemmar i sektionerna. Medlemmarna ska på ett ändamålsenligt sätt representera medlemsorganisationerna och den sakkunskap som behövs. Medlemmarna i sektionerna utses för ett år åt gången.

De sektioner som hade tillsatts 2017 fortsatte under 2018 med följande sammansättningar:

Sektionen för mänskliga rättigheter: Atik Ali, ordf.

Medlemmar: Jan Edström, Janina Hasenson, Anna Hyvärinen, Pia Jardi

Sektionen för internationella ärenden: Anas Hajjar, ordf.

Medlemmar: Kadriye Bedretdin, Mikko Heikka, Elina Hellqvist, Abdessalam Jardi, Kaarlo Kalliala, Yvonne Westerlund, Anja Toivola-Stambouli

Sektionen för religionsundervisning: Mari-Anna Auvinen, ordf.

Medlemmar: Abbas Bahmanpour, Jyri Komulainen, Isra Lehtinen, Yaron Nadbornik, Sirpa Okulov, Suaad Onniselkä, Milena Parland, Daniel Weintraub, Tuula Vinko, Osmo Vartiainen, Tuula Sakaranaho, Pekka Iivonen

Kommunikationssektionen: Yaron Nadbornik, ordf.

Medlemmar: Mari Leppänen, Oussama Yousfi

Sektionen för likabehandling och jämlikhet: Laura Maria Latikka, ordf.

Medlemmar: Ferhan Bedretdin, Pia Jardi, Isra Lehtinen, Anja Toivola-Stambouli, Yvonne Westerlund, Katariina Väisänen, Kadriye Bedretdin

3 Verksamhet

3.1 Seminariet 1st Indonesia-Finland Bilateral Interfaith and Intermedia Dialogue

Tillsammans med utrikesministeriets enhet för östra Asien och Oceanien och Indonesiens ambassad i Helsingfors ordnade RESA-forumet 17.9 ett religionsdialogmöte under rubriken ”1st Indonesia-Finland Bilateral Interfaith and Inter-

media Dialogue”. Mötet var en uppföljning till en indonesisk delegations besök i Finland i december 2017.

I den indonesiska delegation som deltog i mötet 2018 ingick ledare för religiösa samfund, chefredaktörer och representanter för ministerier och universitet. Från Finland bjöds förutom ministeriernas och universitetens representanter också medierna och forskare in till mötet. Seminariet hade sam-

manlagt 36 deltagare och det ordnades i Finlands islam-församlings lokaler (Fredriksgatan 33 A).

Temat var ”Sharing Experiences and Best Practices in Managing Cultural and Religious Diversity and Strengthening the Understanding of Religious and Cultural Diversity” och ett mer ingående perspektiv var ”The Role of Women, Media and Religious Communities in Promoting Tolerance, Respect and Understanding”.

Under festivalen Världen i byn fördes en dialog om fastans betydelse i olika religioner.

3.2 Övriga evenemang

3.2.1 Världen i byn – Religionernas by

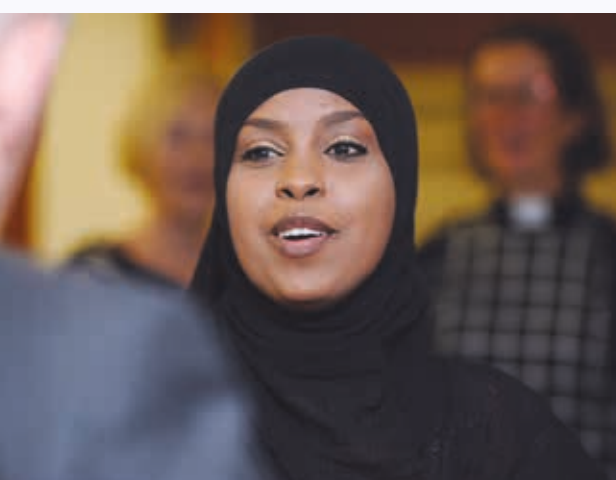
Evenemanget Världen i byn 2018 hade Afrika som prioriterad region och temat för festivalen var FN:s program för hållbar utveckling "Agenda 2030". Evenemanget ordnades i Kajsaniemiparken i Helsingfors 26–27.5 och RESA-forumet deltog med en avdelning i Religionernas by, som koordinerades av Helsingfors kyrkliga samfällighet. Forumets avdelning sköttes av verksamhetsledaren Inka Nokso-Koivisto. Inom ramen för Religionernas by ordnades också en diskussion om fastan i olika religioner. I diskussionen deltog bland andra Forumets styrelsemedlem Isra Lehtinen och medlemmen i sektionen för religionsundervisning Daniel Weintraub.

3.2.2 SuomiAreena-panel

Temat för evenemanget SuomiAreena 2018 var säkerhet, tolerans och ansvar. RESA-forumet deltog tillsammans med Evangelisk-lutherska kyrkan

i en paneldiskussion med temat ”Från inbördeskrig till världens lyckligaste land?”. I panelen deltog president Tarja Halonen, biskop Kaarlo Kalliala, historikern Teemu Keskisarja och ordföranden för judiska församlingen i Helsingfors Yaron Nadbornik. Diskussionen leddes av Tomi Lähdeniemi, ansvarig chefredaktör för tidningen Satakunnan Kansa. Enligt uppgift från arrangörerna följdes paneldiskussionen av 283 personer.

Diskussionen kretsade kring det självständiga Finlands hundraåriga historia och religionens roll i denna utveckling. I anslutning till samtalet visades Kyrkans kommunikation videor om försoning, där tataren och krigsveteranen Osman Abdrahim, judiska redaktören och författaren Rony Smolar,

muslimska organisationsaktivisten Noor Assad och kristna religionsdialogprästen Heidi Rautionmaa framförde sina synpunkter.

3.2.3 Gemensam nyårssupé för judar och muslimer

År 2018 e.Kr. inföll årsskiftet enligt både den judiska och den muslimska kalendern under samma vecka och RESA-forumet ordnade en interreligiös supé för att fira starten på år 5779 och år 1440. Nyårsfesten firades hos judiska församlingen och de omkring fyrtio deltagarna bestod av medlemsorganisationernas representanter och RESA-forumets vänner och samarbetspartners.

Kvällen inleddes med att ordföranden för ju-

Filmföreläsningen under FN:s internationella fredsvecka sågs av cirka 40 personer som trotsat snön och vinterföret.

Tapani Kärkkäinen och Petra Kuivala diskuterade frågeställningar som väckts av filmen Ida.

diska församlingen i Helsingfors och RESA-forumets vice ordförande Yaron Nadbornik presenterade synagogan. Därefter gavs hälsningar från imamen från Finlands islam-församling Ramil Belyaevi och av Ekumeniska Rådets generalsekreterare, RESA-forumets styrelsemedlem Mari-Anna Auvinen. Efter middagen blev det musik av klezmergruppen Freilach Mit Kneidlach.

3.2.4 Mission in the City

RESA-forumet presenterade sin verksamhet vid organisationstorget under evenemanget Mission in the City i Matteuskyrkan 12.10. Forumet representerades av styrelsemedlemmen Elina Hellqvist och verksamhetsledaren Inka Nokso-Koivisto.

3.2.5 Filmföreläsningar

Under året ordnade RESA-forumet två filmföreläsningar med efterföljande diskussion.

Första veckan i februari visades Xavier Beauvois film Gudar och människor på Kino Engel. Föreställningen

ingick i FN:s vecka för fred mellan religioner och åskådningar och sågs av 40 personer. I paneldiskussionen efter filmen deltog RESA-forumets medlemmar Elina Hellqvist, Pia Jardi och Yaron Nadbornik. Temat för veckan för fred mellan åskådningar och religioner 2018 var gästfrihet och det här syntes också i de teman som togs upp under diskussionerna.

På självständighetsdagen, torsdag 6.12 visade RESA-forumet Pawel Pawlikovskis polsk-danska film Ida på Kino Engel. I diskussionen efteråt fördjupade redaktören, översättaren och facklitterära författaren Tapani Kärkkäinen upplevelsen genom att reflektera kring gestalterna i filmen. Petra Kuivala, forskare i katolsk teologi, belyste bland annat symboliken i filmen och det karakteristiskt polska i förhållande till katolska kyrkan. Efter experternas inlägg fanns det möjlighet för olika religioners representanter i publiken att kommentera. I film- och diskussionskvällen deltog 34 personer.

3.2.6 RESA-forumets offentliga representationsuppdrag

- Vice ordförande Yaron Nadbornik representerade RESA-forumet vid forskningsprojektet ProNoLa Heras möte på kulturcentret Sofia 29.8. Mötet behandlade religioner och juridiska frågor i olika tidsepokers kontext. Nadbornik höll ett inlägg om de religiösa minoriteternas ställning i Finland.

- RESA-forumet var med i evenemanget Helhetssäkerhet i Lahtis 7.9. Verksamhetsledare Inka Nokso-Koivisto deltog i en diskussion om hatretorik som brott mot samhällsfreden i en workshop som ordnades av Ekumeniska Rådet i Finland tillsammans med Kultur- och religionsforumet Fokus.
- Styrelsemedlemmen Jan Edström presenterade RESA-forumets verksamhet på Borgå stifts kyrkoherdekonferens på Lärkkulla i Karis 25.9.
- Forumets vice ordförande Atik Ali deltog i radioprogrammet Horisontti 7.10 där temat var omskärelse och rubriken löd ”Varför låter judar och muslimer omskära sina söner?”.
- Under Regionförvaltningsverkets seminarium 13.12 ”Inkluderande småbarnspedagogik – För en verksamhetskultur med ökad växelverkan” höll verksamhetsledaren ett föredrag under rubriken ”Religionerna och småbarnspedagogen”.

3.3 Publikationer och påverkan

3.3.1 Finsk översättning av Marrakeshdeklarationen

I januari 2016 offentliggjordes en deklaration i Marrakesh i Marocko som undertecknats av cirka trehundra muslimska forskare och ledare. Deklarationen gäller rättigheterna för religiösa minoriteter i muslimska länder. Marrakeshdeklarationen motiverar minoriteternas rättigheter med islams heliga texter. Deklarationen syftar till att skydda minorite-

ter, säkra samhällsfreden och bygga en gemensam grund för samtal och möten mellan religioner. RESA-forumet beslöt i början av 2018 översätta denna betydelsefulla deklaration till finska. Översättningen från arabiska till finska gjordes av Kaarlo Yrtti-aho.

3.3.2 Skuggrapport om hatbrott

RESA-forumet utökade publikationsverksamheten under året. Tack vare att Forumet vann ett anbuds-förfarande i maj kunde arbetet med en skuggrapport om hatbrott påbörjas. Rapporten gjordes på uppdrag av Brottsofferjouren och ingick i justitieministeriets EU-finansierade projekt Against Hate. Rapporten utgjorde det första pilotprojektet i Finland för att i den här omfattningen samla in offrens erfarenheter av hatbrott inklusive alla straffskärpningsgrunder.

RESA-forumet utarbetade frågeformulär och kommunikationsmaterial på sju olika språk och samlade under hösten in erfarenheter om hatbrott som utförts i Finland under de fem senaste åren. Materialet analyserades i slutet av året och ges ut i början av 2019. Materialinsamlingen och rapporten gjordes av verksamhetsledaren, som under hösten också presenterade rapporten vid tre expertmöten i Helsingfors och Tammerfors.

3.3.3 Utlåtanden till myndigheterna

Forumet gav tre utlåtanden under 2018.

I januari utarbetade RESA-forumets sektion för mänskliga rättigheter tillsammans med sektionen för likabehandling och jämlikhet på begäran av utrikesministeriet ett utlåtande för Finlands första rapport om verkställigheten av konventionen om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor (den så kallade Istanbulkonventionen).

Jord- och skogsbruksministeriets förslag till lag om djurvälstånd blev klart 21.12.2017 och utlåtanden begärdes senast 28.2.2018. Sektionen för mänskliga rättigheter formulerade ett utlåtande om lagförslagens bestämmelser om slakt. Så som bestämmelserna var formulerade, skulle det inte längre ha varit möjligt att utföra slakt enligt religiösa principer. I augusti skrev RESA-forumets styrelse med hjälp av sektionen för likabehandling och jämlikhet ett utlåtande om utkastet till Finlands åttonde rapport om verkställigheten av Konventionen om avskaffande av all slags diskriminering mot kvinnor (CEDAW).

3.3.4 Övriga ställningstaganden

Genom ett ställningstagande uttryckte RESA-forumet sin bestörtning över attacken på Tree of Life-synagogan i Pittsburgh 27.10.2018 och sitt deltagande med offren och deras anhöriga.

Suomen Kuvalehti skrev om religionsundervis-

ningen i nummer 36/2018 av tidningen. RESA-forumets sektion för religionsundervisning skrev ett genmäle till artikeln, vilket Suomen Kuvalehti publicerade i förkortad form (41/2018). Originaltexten publicerades oavkortad på Forumets webbplats.

3.3.5 Blogg om religionsundervisning

Under 2018 samlade RESA-forumet den unika sakkunskap om åskådningsfostran som finns inom sektionen för religionsundervisning till en bloggserie. Texterna skrevs av sektionsmedlemmar som är lärare och experter inom olika religioner. I bloggarna behandlades bland annat frågan om hurdan en god och jämställd religionsundervisning är och hur religionsundervisningen kommer att se ut i framtiden. Den första bloggtexten publicerades 17.1 och sammanlagt blev det elva texter under året.

3.3.6 Representation i myndigheters arbetsgrupper och delegationer

År 2016 blev RESA-forumet en av Delegationen för etniska relationer ETNO:s nationella medlemsorganisationer och ersättare i delegationens arbetssektion. ETNO främjar dialogen mellan invandrare, etniska minoriteter, myndigheter, politiska partier och frivilligorganisationer. RESA-forumets representant i ETNO:s nationella delegation 2018 var verksamhetsledaren, med vice ordförande Atik Ali som ersättare. Nationella ETNO möttes två gånger under året.

RESA-forumet blev 2016 medlem i Delegationen

för likabehandlingsärenden. Delegationen är tillsatt för tre år och inledde sitt arbete 15.10.2016. Dess uppgift är att generellt främja likabehandling och vara en plattform för dialog och informationsutbyte mellan myndigheter och olika aktörer i arbetet för att förhindra diskriminering. RESA-forumets representant var Laura Maria Latikka, som är ersättare i styrelsen och ordförande för sektionen för likabehandling och jämlikhet. Delegationen möttes en gång under året.

Utrikesministeriet bjöd 2016 in RESA-forumets dåvarande ordförande Atik Ali att bli medlem i ett nätverk för mänskliga rättigheter i politiken, som består av 21 experter. Nätverket består av experter på utrikes- och inrikespolitik, ledare för människorättsorganisationer och andra medborgarorganisationer samt representanter från universiteten. Nätverket möttes fem gånger under 2018.

RESA-forumet ombads sommaren 2018 utse en representant till Radinet-projektet, som koordineras av Vuolle Setlementti rf. Syftet med Radinet är att hjälpa människor att frigöra sig från politiskt, ideologiskt eller religiöst motiverat våld. Projektet genomfördes som ett samarbete mellan inrikesministeriet, organisationer som motarbetar våld och övriga organisationer och samarbetspartners. Atik Ali utsågs till Forumets representant. Radinet sammanträdde två gånger 2018 efter att RESA-forumet bjödits in.

3.4 Samarbete och nätverk

3.4.1 Uppföljning av Hanaholmen II

Den 19 mars ordnades ett möte för religiösa samfund som tidigare har visat intresse för RESA-forumets verksamhet. Inbjudan gick till Krishnarörelsen i Finland ISKCON, Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga, Islamska samfundet Resalat, Finska Bahá'í-samfundet, Buddhistiska unionen i Finland och Hinduerna i Finland rf. Alla inbjudna förutom hinduerna deltog.

Vid mötet kartlades samfundens intresse för och tankar kring ett medlemskap i RESA-forumet. Under året behandlades en utvidgning också internt inom Forumet bland annat i form av ett utkast till stadgeändring som en utvidgning skulle förutsätta.

3.4.2 Sektionernas besöksverksamhet

- Sektionen för religionsfrihet besökte Regionförvaltningsverket i Södra Finland 5.2. Vid besöket presenterades samarbete bland annat kring lärarnas fortbildning och säkerhetsfrågor.
- RESA-forumets sektion för mänskliga rättigheter och sektion för likabehandling och jämlikhet besökte Förbundet för mänskliga rättigheter 21.3. Vid besöket diskuterades bland annat förebyggande arbete för att hindra hedersvåld och könsstympning av flickor.
- 14.11 besökte RESA-forumets sektion för religionsundervisning Nationella centret för ut-

Sektionen för religionsundervisning besökte Nationella centret för utbildningsutvärdering i november. På bilden Anu Lehtikö, Osmo Vartiainen, Pekka Iivonen, Mika Huusko, Harri Peltoniemi, Daniel Weintraub, Jyri Komulainen, Sirpa Okulov, Tuula Vinko och Inka Nokso-Koivisto.

bildningsutvärdering (NCU). Vid besöket diskuterades problem och möjligheter i religionsundervisningen. Efter besöket lämnade RESA-forumet ett uppdaterat initiativ om utvärdering av religionsundervisningen till centret.

3.4.3 Lunchmöte med arkimandriten Alexi Chehadeh

I april, 26.4 fick RESA-forumet besök av arkimandriten, teol.dr Alexi Chehadeh,

Sektionen för internationella ärenden stod värd för arkimandriten Alexi Chehadehs besök i april.

som leder den syriska välgörenhetsorganisationen Gopa Derdin. Syftet med fader Alexis besök var att öka medvetenheten om det aktuella läget i Syrien och stödja en fredlig samexistens mellan religioner. Delegationen för internationella ärenden stod värd för lunchmötet i mötesrummet intill Forumets kansli.

3.4.4 Samarbete med universitet och läroanstalter

Många instanser har visat intresse för Forumets verksamhet och under 2018 fick vi besök av grupper från ett flertal skolor. En grupp från gymnasiet Kulosaaren lukio besökte Forumet 7.5. Medlemmar från delegationen för religionsundervisning presenterade RESA-forumets verksamhet och berättade hur de tänker kring olika modeller för religionsundervisning.

En grupp forskare från universitetet i Göttingen besökte Forumet 3.9 under ledning av dekanen för Helsingfors universitets teologiska fakultet Antti Räsänen. Forumets verksamhet presenterades av verksamhetsledare Inka Nokso-Koivisto och styrelsemedlemmarna Elina Hellqvist och Yaron Nadbornik.

En grupp på tio studerande från religionsvetenskapskursen vid Työväen akademia i Grankulla besökte Forumet under ledning av sin lärare Mari Rahkala-Simberg 11.12. Gruppen visade intresse för Forumets verksamhet och diskuterade också religionernas roll i samhället överlag. Forumets verksamhet och religionernas samarbete i Finland pre-

senterades av verksamhetsledaren Inka Nokso-Koivisto och praktikanten Miina Noroila.

RESA-forumet hade som mål att under året utöka det vetenskapliga samarbetet. Forumet bjöds in som samarbetspartner inom samhällspåverkan i två nya forskningsprojekt. Det ena projektet utförs av forskare från Åbo Akademi och Helsingfors universitet. Man studerar judarna och deras identitet i Finland bland annat med historiska och etnografiska metoder. Det andra projektet genomförs av Helsingfors universitet under namnet ”Sacred Texts and Identity Construction” och studerar judiska, kristna och islamska heliga texter.

3.5 Internationell verksamhet

3.5.1 Isländskt seminarium om omskärelse

RESA-forumet vice ordförande Yaron Nadbornik och Atik Ali deltog 17.4 i en konferens på Island som behandlade omskärelse av pojkar. Island förberedde vid den tidpunkten ett lagförslag som hade förbjudit icke-medicinsk omskärelse av pojkar. Lagförslaget godkändes inte.

3.5.2 ECRL:s möte i Budapest

Ordförande Kaarlo Kalliala deltog i European Council for Religious Leaders (ECRL) nätverksmöte i Budapest 7–8.5. Det centrala temat för mötet var den sekulariseringsvåg som sköljer över hela Europa och religiösa samfunds möjligheter att bemöta den.

Ordförande Kaarlo Kalliala deltog i komuniteten Sant'Egidios årliga fredsmöte och fredsbön i Bologna.

3.5.3 Responsibility of Religions for Peace konferens i Berlin

Forumets ordförande deltog i konferensen Responsibility of Religions for Peace, som ordnades av Tysklands och Finlands utrikesministerier i Berlin 18–20.6. I konferensen deltog över 70 representanter för olika religiösa samfund i synnerhet från Asien.

3.5.4 Fredsmöte och fredsbön i Bologna

RESA-forumets ordförande, biskop Kaarlo Kalliala deltog i oktober i det årliga fredsmötet och fredsbö-

nen som ordnades av komuniteten Sant'Egidio i Bologna. Samtidigt fick Forumets kontakter till Indonesien en fortsättning i och med att Muhammediyyahs generalsekreterare, professor Abdul Mukti deltog i samma panel. Under de två dagarna hölls 25 paneldebatter. Mötet avslutades med att varje religionssamfund höll sina egna fredsböner och sedan samlades till en gemensam avslutningsfest.

3.5.5 Besök i Sverige

Ett av målen 2018 var att utöka de internationella kontakterna med betoning på Norden. En delegation från RESA-forumet åkte till Stockholm

Under sitt besök i Sverige träffade RESA-forumet systerorganisationen Sveriges interreligiösa råd.

18–19.12 för att studera det lokala interreligiösa samarbetet. I resan deltog ordförande Kaarlo Kalliala, vice ordförandena Atik Ali och Yaron Nadbornik, ordföranden för sektionen för internationella ärenden Anas Hajjar och verksamhetsledare Inka Nokso-Koivisto.

Gruppen besökte huset för judisk utbildning och kultur Bajit i Stockholms centrum och fick höra om det mångsidiga kursutbud som institutet för judiska studier Paideia erbjuder. På Fryshuset fick Forumets representanter höra om religionsdialog för unga och se ett prov på hur storytellingmetoder används inom projektet Tillsammans för Sverige.

Under resans andra dag ordnades ett möte med den svenska systerorganisationen Sveriges interreligiösa råd, som har medlemmar från tio olika trosinriktningar. Sällskapet fick också se religionssamarbete på gräsrotsnivå i Guds hus i förorten Fisksätra. Guds hus ordnar mycket gemensam verksamhet för muslimer och kristna och planerar bland annat en gemensam kyrko- och moskébyggnad.

I Fisksätra i Stockholm fick vi höra om det samarbete mellan religioner som bedrivs vid Guds hus.

Institutet för judiska studier Paideia, som finns i huset för judisk utbildning och kultur Bajit, ordnar mångsidig kursverksamhet för stockholmare.

Förutsättningar för och utveckling av verksamheten

4 Förutsättningar för och utveckling av verksamheten

4.1 Utveckling av verksamheten

RESA-forumet startade ett antal olika utvecklingsprojekt 2018. För att göra det interna arbetet smidigare utarbetades en mötesanvisning som förtydligar mötespraxisen. I slutet av året påbörjades en revidering av instruktionen, så att den bättre stöder verksamheten idag. Strategiarbete med syfte att förtydliga Forumets mål, verksamhet och kärnbudskap inleddes i slutet av året. Det här arbetet fortsätter under 2019 i samarbete med företaget Rud Pedersen Public Relations.

Sektionen för likabehandling och jämlikhet utarbetade en likabehandlings- och jämlikhetsplan 2018. Forumets storlek föranleder ingen skyldighet att utarbeta en sådan plan, men det ansågs nödvändigt eftersom likabehandling är ett av de centrala värden som anges i Forumets stadgar. Denna plan i kombination med uppföljning av hur den verkställs är det bästa sättet att garantera likabehandling och jämlikhet i Forumets egen verksamhet.

4.2 Kommunikation

Kommunikationen fortsatte under 2018 arbeta i såväl sociala medier (Facebook, Twitter, Instagram) som på webbplatsen och i traditionella medier. Synlighet i medierna uppnåddes bland annat via rapporteringen av hatbrott, som uppmärksammades i tidningar, radio och webbpublikationer. Års-

berättelsen för 2017 gavs ut i tryckt form på finska, svenska och engelska och den distribuerades bland annat till alla riksdagsledamöter.

I sociala medier tog Forumet ställning till exempel genom att delta i WeRemember-kampanjen 10.1, som hedrade minnet av förintelsens offer. I augusti lanserade en RESA-quiz för följarna på sociala medier. Frågorna gällde olika religioners heliga texter och bland dem som svarade utlottades de verk som utdragen var hämtade ur. Böckerna för kampanjen donerades av förlagen Gaudeamus och Kirjapaja.

På flyktingdagen 22.6 publicerades en podcast på Forumets kanaler i sociala medier och på webbplatsen. Den var gjord som frivilliguppdrag av Matias Uusisilta, som studerar vid Uppsala universitet. Rubriken var Uskonnot ja pakolaisuus (Religioner och flyktingskap) och bestod av en diskussion där Abbas Bahmanpour, Martta Pietarinen och Rony Smolar under ledning av Uusisilta talade om flyktingskap utifrån sin egen religion.

Under 2018 identifierades ett behov av att förnya Forumets webbplats och layout för att bättre betjäna verksamheten som den ser ut idag. I november inleddes en förnyelse av Forumets grafiska profil och webbsidor i samarbete med företaget Grapevine. De nya webbsidorna publiceras i början av 2019.

I början av december 2018 fick kommunikationen förstärkning, då Miina Noroila inledde sin praktik. Noroila är kandidat i religionsvetenskap från universitet i Glasgow och har via sina studier blivit in-

tresserad av religionsdialog och religionernas roll i samhället. Noroila har förutom de dagliga kommunikationsuppgifterna också utvecklat kommunikationen och i december började hon arbeta på en kommunikationsplan för Forumet.

4.3 Ekonomi

RESA-forumets verksamhet var under 2018 fortsättningsvis i hög grad beroende av undervisnings- och kulturministeriets anslag för att stödja religionsdialog. Under året beviljade ministeriet 60 000 euro som allmänt anslag.

Utöver det statliga understödet fick Forumet inkomster från medlemssamfundens medlemsavgifter, som under 2018 uppgick till 8 000 euro. Summan baserade sig på de fem medlemssamfundens medlemsavgifter. De fyra medlemssamfundet med färre medlemmar betalade 1 000 euro vardera, medan Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland betalade 4 000 euro.

Verksamheten finansierades delvis också med inkomsterna från hatbrottsrapporteringen, sammanlagt 10 900 euro.

4.4 Personal och lokaler

Anja Toivola-Stambouli fortsatte som verksam-

hetsledare på arvodesbasis till slutet av maj 2018. I början av året var Saara Kuoppala informationsansvarig, tills hennes arbetsavtal med Forumet gick ut i slutet av april.

Efter att Forumets långvariga verksamhetsledare hade gått i pension övertogs uppdraget av filosofie doktor Inka Nokso-Koivisto, som studerat arabiska och islamforskning och bland annat arbetat som forskare och kommunikatör. Nokso-Koivisto arbetade under perioden 7.5–30.8 på 75 procent och från 1.9 på 90 procent.

ERF:s kassör Perry Johansson fortsatte sköta Forumets ekonomi. Johansson utförde som tidigare uppdraget på frivillig basis i början av året, men i slutet av året var det möjligt att betala ut ett litet arvode. Tack vare TE-byråns arbetsförsök kunde Miina Noroila inleda en arbetspraktik inom kommunikationen 1.12.2018.

Forumet hade fortsättningsvis sin verksamhet placerad i Islamförsamlingens kontorshotell på Fredriksgatan 33 A.

Sex års RESA

I mars 2019 avslutades mina två år som ordförande för RESA-forumet. Innan dess hade jag varit vice ordförande fyra år. Det hann hända mycket under sex år; RESA-forumet befäste sin ställning som det centrala forumet för samarbete mellan religioner och expertorgan för religionsmöten.

Själva forumet har bara åtta år på nacken, även om startskottet utgjordes av 9/11-händelserna i New York för nästan 18 år sedan. Dåvarande presidenten Tarja Halonen spelade en avgörande roll som initiativtagare.

RESA-forumets fredsvandringar – där ledande politiska påverkare ända upp till landets högsta ledning och statsministern har deltagit – vittnar om forumets ställning och betydelse i det finländska samhället.

Det är fint att få berätta om framsteg som gjorts under de sex åren.

De offentliga beslutsfattarna är allt mer medvetna om vilken betydelse religions-

möten har för trygghet av samhällsfreden. RESA-forumet har årligen fått en stor del av undervisnings- och kulturministeriets anslag för religionsdialog. Utan det stödet hade forumet inte kunnat anställa en verksamhetsledare, vilket är en förutsättning för allt tätare kontakter och utökad verksamhet.

RESA-forumet har också kontinuerligt kontakt med utrikesministeriet, inrikesministeriet och justitieministeriet. Forumets utlåtanden och ställningstagande har beaktats såväl nationellt som internationellt. Under 2018 kunde forumet också åta sig att utarbeta en skuggrapport om hatbrott.

Europeiska rådet för religiösa ledare (European Council of Religious Leaders, ECRL), där jag är medlem, höll våren 2017 sitt årliga möte i Åbo. Rådet är organisationen Religions for Peace representant i Europa och RESA-forumet representerar på sin sida ECRL i Finland. Det finns en gedigen grund för påverkan och deltagande på internationellt plan.

Umgänget mellan de tre grundande abrahamitiska religionerna har blivit allt naturligare. Positiv religionsfrihet är en viktig fråga för både judendomen, kristendomen och islam: religion är ju inte bara ett religiöst regelverk utan social betydelse.

Men mycket arbete återstår och behov av insatser finns.

RESA-forumet har fört en aktiv diskussion om religionsundervisningen, i synnerhet med de ansvariga myndigheterna, och har där betonat minoriteternas perspektiv. Religionsundervisningen i finländska skolor är unik och följer en välfungerande modell. Barn och unga både i Finland och i hela Europa kommer i framtiden att behöva allt mera religiös läskunnighet och förståelse. Det är viktigt att vi fortsätter utveckla religionsundervisningen och beaktar minoritetsreligionernas perspektiv i det arbetet.

Trots att Finland haft en klar linje som erkänner multikulturalism och gruppidentitet har

det samtidigt i strid med detta tillämpats en sluten sekulär modell, där religionen trängts undan till den privata sfären och mer eller mindre förväntats vara osynlig. I den offentliga och politiska debatten om omskärelse av pojkar och religiösa regler för slakt har det ofta funnits tendenser till att inte värdesätta religiösa identiteter och uppfatta religionsfriheten som mindre viktig än de övriga mänskliga rättigheterna.

Finlands religionsfrihetslag erkänner religionen som en offentlig och samhällelig angelägenhet. I lagen står att ”ett registrerat religionssamfunds syfte är att ordna och stöda den individuella, gruppbaseade samt offentliga verksamhet som hör till bekännandet och utövandet av religion”. Religionerna ser emellertid ut att ha ett stort arbete framför sig för att den dubbla betydelsen av ”offentlig” ska bli förstådd. Det allmänna eller den offentliga makten (public realm) är något annat än det offentliga rummet (public space). Det allmänna har ingen religion medan det offentliga rummet till och

med är religiöst pluralistiskt. Religionerna försöker inte utmana den breda konsensus som råder i västvärlden om att man vid utövande av offentlig makt inte ska använda sig av religiösa motiveringar. Men medan den offentliga makten är religiöst neutral måste religionerna och de religiösa traditionerna få synas och höras i medborgarnas gemensamma vardag och fest.

Till RESA-forumets utmaningar hör att allt bättre representera det religiösa fältet. En stadgeändring vid årsmötet 2019 förbättrar förutsättningarna för detta.

I och med att forumet kunde anställa en verksamhetsledare skapades utrymme för att starta en utvidgning av verksamheten under 2018. Vi kan räkna med att RESA-forumets kommunikation och synlighet och därmed de samhälleliga påverkningsmöjligheterna tar steget till en ny nivå. Jag hoppas på att snart få se den dag då forumet kan anställa en kommunikatör. När den offentliga debatten i synnerhet i sociala medier riskerar bli

allt mer tillspetsad finns det en stark beställning och ett stort behov av ett sådant arbete för samhälls- och religionsfred som forumets stadgar och syfte avser.

Kaarlo Kalliala

RESA-forumets ordförande 2017–2019 och vice ordförande 2013–2017

